

létrehozásának ellenzésével magyar részről egyedül maradjunk. Nagy nyomatékkal hangsúlyozzuk, hogy egy állandó szerv létrehozása esetén annak kompetenciájába kell tartozzanak az emberi jogok és a humanitárius területen történő együttműködés fejlesztésének kérdései is. A vita során jelezzük, hogy az állandó szerv kialakítása felé a jelenleg működő Tájékoztatási Csoport illetve a Leszerelési Különbizottság megőrzendő vonásainak fejlesztésével kívánatos haladni.

2.) A VSZ főtitkári funkciója hatáskörének bővítésével összefüggésben általánosságban támogassuk a koordinálás és a külső tájékoztatás javítását és ebben a főtitkár nagyobb felelősségét. A viták végeztével értsünk egyet olyan irányú javaslatokkal, miszerint a főtitkárt évente a PTT-n válasszák meg a tagországok nagyköveti rangú diplomatái közül.

3.) Mind a PTT, mind a K&B munkájának jobbítása érdekében támogassuk a munkajelleg, a vitaszellem erősítését, a plenáris üléseken az írásos álláspontok ismertetésének lerövidítését a kötetlen eszecsere javára. Ezek a viták - nagyobb időkeretek révén - jobban orientáljanak, tegyék ányaltabbá a VSZ álláspontját a valóban időszerű kérdésekről, szolgáljanak utmutatóul a szakértői fórumok tevékenysége számára. Értsünk egyet azzal, hogy a PTT-n résztvevő delegációtagok közötti találkozókra is kerüljön sor. (külügyminiszterek, honvédelmi miniszterek, miniszterelnökök) Szorgalmazzuk e szervek nyíltságának fokozását, a közös sajtókonferenciákat. A budapesti K&B tapasztalatait elemezve a kis, előremutató gyakorlati lépések jelentőségét hangsúlyozzuk.

ORSZÁGOS LEVÉLTÁR

4.) Kritikusan elemezzük a Tájékoztatási Csoport illetve a

Leszerelési Különbizottság tevékenységét, ezek a szervek kapjanak nagyobb szerepet a KEB-IFB döntéseinek előkészítésében, a PTT állásfoglalásainak kialakításában. Újra szorgalmazzuk a Varsói Szerződés Különbizottságának életre hívását az emberi jogok és humanitárius kapcsolatok témakörében.

5.) Jelezzük, a konszenzus elvének megőrzése mellett tovább kell lépünk az álláspontok tükröztetése tekintetében is: határozatok hozatalánál konszenzus hiányában érvényesüljön az érdekeltségi elv, amely szerint a határozatban érdekelték magukra nézve vállalnak kötelezettséget. Vessük fel, és határozottan szorgalmazzuk, hogy a nyilvánosságra kerülő dokumentumok szerkesztésével, tartalmával kapcsolatos véleménykülönbséget a jövőben tükröztetni lehessen rövid utalással a véleményeltérésre.

6.) Vessük fel, hogy a politikai szervek döntően hagyományokra épülő ajánlási rendjét a szakértői munkacsoport korszerű procedurával pótolja illetve tökéletesítse, amely az új döntéshozatali rendszert illetve a vélemények tükröztetésének új elemét is rögzítené.

7.) Az együttműködés katonai szerveinek hatékonysága fejlesztését illetően - összhangban a .M álláspontjával az alábbiakat hangsúlyozzuk:

Azzal kapcsolatban is, hogy a PTT ülések napirendjén várhatóan növekszik majd a katonai-politikai jellegű kérdések köre, a IFB lényeges átalakítása nélkül irányt kell venni annak belső működési mechanizmusa felülvizsgálatára, tökéletesítésére. Tovább kell pontosítani, konkretizálni a Honvédelmi Miniszterek

Bizottságának jogállását, feladatait, egyértelművé téve milyen módon hozhat döntést, illetve tehet ajánlásokat. A HMB munkájában fokozottabban kell érvényesülnie a tagországok egyenjogúságának kölcsönös felelősségének, a közös mellett a nemzeti érdekeknek.

A katonai szervezetben a döntéshozatali mechanizmus fejlesztését illetően magyar részről kívánatosnak tartjuk biztosítani az álláspontok különbözősége esetén is a döntéshozatali képességet: születhessenek ajánlások konszenzus hiányában is. Felfogásunkkal nem ellenkezne, hogy az érdekelt államok magukra nézve hozhassanak kötelező határozatot. Kívánatosnak tartjuk, hogy a HMB napirendjén gyakrabban szerepeljenek a tagországok hadiipari tevékenységével kapcsolatos kérdések is.

Ani az EFB katonai tanácsát illeti, hasonlóan a HMB-hez itt is hasznos lenne bevezetni, hogy születhessenek konszenzus nélkül is ajánlások. Az EFB főparancsnokának, illetve törzsfőnökének funkcióját illetően bizonyosan a leghelyesebb a szovjet fegyveres erők vezetői közül megfelelő választani 4-6 évenként. (Legfeljebb egyszeri meghosszabbítással) Ugyanakkor ajánlatos lenne, hogy más beosztásokba a tagállamok jelöltjeiből kerüljenek kiválasztásra az egyesített fegyveres erők különböző katonai vezetői.

Felvetjük: létre lehetne hozni a főparancsnok első helyettesének tisztjét, amelyet a tagállamok képviselői váltakozva, rotációs alapon töltenének be. Erre az időre szóló megbízatásuk alatt más, a nemzeti fegyveres erőknél betöltött feladat alól mentesítve lennének.

Az EFE törzsének munkáját úgy kell hatékonyabbá tenni, hogy bizonyos létszámcsökkentés is lehetségessé váljon. A technikai testületnek javítani kellene a kooperációs tevékenységét, kerülendő a párhuzamos fejlesztői kapacitások létrehozását.

Magyar részről támogatni tudjuk a katonai információs tájékoztató tanács létrehozását, azonban a hangsúly az elvégzendő munkán és nem strukturáján kell legyen.

Magyar részről a Varsói Szerződés katonai szervei munkájának tökéletesítésével kapcsolatban fontosnak tartjuk folytatni a közös munkát a békehatározaton, tovább pontosítani az egyes funkciókat betöltők kötelezettségeit, vizsgálni a főparancsnokságok bekapcsolásának lehetőségét az EFE katonai szervezetének munkájába, megfelelő nyomatékot adva annak, hogy a nemzeti főparancsnokságok a felelősök az EFE állományába kijelölt csapatok érdekében történő felkészítéséért, kiképzéséért, stb. Végezetül mind a háborús, mind a békehatározvány további tökéletesítést igényel, amelyet kívánatosnak tartunk a VSZ katonai szervei együttműködésének, mechanizmusának fejlesztése tárgyában most napirenden lévő tárgyalási sorozat keretében előmozdítani, felgyorsítani.

Végezetül erősítsük meg: érvényben vannak azok a javaslataink, amelyeket a Varsói Szerződés politikai és katonai szervei munkajellegének erősítését, a formaságok, a protokoll egyszerűsítését szolgálják.

x x x

8.) Várhatóan számolni kell azzal, hogy román részről a tanácskozás középpontjába igyekeznek állítani az RKP KB-nak a VSZ átalakítása tárgyában a testvérpártokhoz továbbított javaslatait. Ezek a politikai szervek funkcióira tett módosítások - Jugoszlávia és Albánia bevonása a VSZ-be - lényegében az eredeti szerződés felülvizsgálatát célozzák eredményezhetik. Javaslom, ennek kapcsán a román féltől arra kérjünk választ, milyen megfontolások alapján szorgalmazzák a VSZ kibővítését, folytattak-e például a jugoszlávokkal erről konzultációkat, stb. A magyar delegáció ne foglaljon kategorikus állást a román javaslatokat illetően.

9.) Várhatóan szovjet részről kezdeményezni fogják azon gyakorlat bevezetését, hogy a KGB és a HEB plenáris ülésein kölcsönösen vegyenek részt a KKP-ök illetve a MN-ek képviselői. Ezt - kölcsönös alapon - támogassuk.

A magyar delegáció kapjon felhatalmazást arra is, hogy értekeztesse: a Varsói Szerződés keretei közötti együttműködésben is hátrányosan érződik, hogy nincs kellő összhang az új külpolitikai gondolkodást mind markánsabban képviselő politikai és a védelmi doktrinára lassan áthangoló katonai vonal között.

Budapest, 1988. december 6.